II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 9ης Ιουνίου 1988

για την προστασία των εργαζομένων με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων ή/και ορισμένων δραστηριοτήτων (τέταρτη ειδική οδηγία κατά την έννοια του άρθρο 8 της οδηγίας 80/1107/ΕΟΚ)

(88/364/ΕΟΚ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118 Α,

την πρόταση της Επιτροπής [1],

σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [2],

έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [3],

Εκτιμώντας:

ότι το Συμβούλιο θεσπίζει με οδηγία τις ελάχιστες προδιαγραφές, οι οποίες θα εφαρμοσθούν σταδιακά, για την προώθηση της καλυτέρευσης, ιδίως του χώρου εργασίας, ώστε να προστατεύσει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων·

ότι το ψήφισμα του Συμβουλίου της 27ης Φεβρουαρίου 1984 σχετικά με το δεύτερο πρόγραμμα δράσης των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σε θέματα ασφάλειας και υγιεινής στον τόπο εργασίας [4], προβλέπει την εφαρμογή μέτρων για την προστασία από τις ουσίες που θεωρούνται καρκινογόνες, καθώς και από άλλες επικίνδυνες ουσίες και διαδικασίες που μπορεί να έχουν σοβαρές και επιβλαβείς επιπτώσεις στην υγεία·

ότι, μετά από εξέταση των μέτρων που έχουν ληφθεί στα κράτη μέλη αποκαλύφθηκαν ορισμένες διαφορές, όσον αφορά την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχουν λόγω της έκθεσής τους σε ορισμένους ειδικούς παράγοντες κατά την εργασία και κατά την άσκηση ορισμένων δραστηριοτήτων· ότι, συνεπώς, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια ισόρροπη εξέλιξη, πρέπει τα μέτρα αυτά να εναρμονιστούν και να βελτιωθούν μέσα σε πνεύμα προόδου· ότι αυτή η εναρμόνιση και βελτίωση πρέπει να βασίζεται σε κοινές αρχές·

ότι, για το σκοπό αυτό, η οδηγία 80/1107/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 27ης Νοεμβρίου 1980 περί προστασίας των εργαζομένων από τους κινδύνους που παρουσιάζονται συνεπεία της εκθέσεώς τους, κατά τη διάρκεια της εργασίας, σε χημικούς, φυσικούς ή βιολογικούς παράγοντες [5] περιέχει τέτοιου είδους αρχές·

ότι, σύμφωνα με την εν λόγω οδηγία, η προστασία αυτή πρέπει να εξασφαλιστεί, στο μέτρο του δυνατού, με τη λήψη μέτρων που θα αποσκοπούν στην αποφυγή της έκθεσης των εργαζομένων ή στη διατήρησή της σε τόσο χαμηλό επίπεδο όσο είναι εύλογα εφικτό· ότι, σύμφωνα με την ίδια οδηγία, σε περίπτωση που η εφαρμογή άλλων μέσων δεν επιτρέπει να εξασφαλιστεί επαρκής προστασία για τους εργαζομένους, είναι απαραίτητο να κατοχυρωθεί η τελευταία με την απαγόρευση, στους χώρους εργασίας, ορισμένων ειδικών παραγόντων ή/και ορισμένων δραστηριοτήτων, που μπορούν να προκαλέσουν σοβαρές βλάβες της υγείας·

ότι υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να απαγορευτούν στον τόπο εργασίας ορισμένοι ειδικοί παράγοντες ή/και ορισμένες δραστηριότητες, υπό την επιφύλαξη ορισμένων εξαιρέσεων και παρεκκλίσεων·

ότι οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταίρων πρέπει να διαδραματίσουν ένα σημαντικό ρόλο στον τομέα της προστασίας των εργαζομένων·

ότι οι εν λόγω αρχές πρέπει να εφαρμόζονται ομοιόμορφα και το ταχύτερον δυνατόν, προκειμένου να ενθαρρύνεται, κάθε φορά που αυτό είναι δυνατό, η ταχεία ανάπτυξη ακίνδυνων υποκατάστατων παραγόντων ή/και δραστηριοτήτων,

(1) ΕΕ αριθ. C 270 της 10. 10. 1984, σ. 3.
(2) ΕΕ αριθ. C 72 της 18. 3. 1985, σ. 131.
(3) ΕΕ αριθ. C 104 της 25. 4. 1985, σ. 6.
(4) ΕΕ αριθ. C 67 της 5. 3. 1984, σ. 2.

(5) ΕΕ αριθ. L 327 της 3. 12. 1980, σ. 8.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

1. Η παρούσα οδηγία, αποσκοπεί στην προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που διατρέχει η υγεία τους, με την απαγόρευση ορισμένων ειδικών παραγόντων ή/και ορισμένων δραστηριοτήτων.

Η απαγόρευση που προβλέπεται στην οδηγία αυτή και στο παράρτημα βασίζεται στα εξής στοιχεία:

— υπάρχουν σοβαροί κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων,

— τα προληπτικά μέτρα δεν επαρκούν για να διασφαλίσουν σε ικανοποιητικό βαθμό την προστασία της υγείας και της αφάλειας των εργαζομένων,

— η προβλεπόμενη απαγόρευση δεν οδηγεί στη χρησιμοποίηση υποκατάστατων προϊόντων που μπορεί να συνεπάγονται αντίστοιχους ή μεγαλύτερους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

2. Η οδηγία αυτή δεν εφαρμόζεται:

— στη θαλάσσια ναυσιπλοΐα,

— στην αεροπλοΐα.

3. Η παρούσα οδηγία δεν θίγει την ευχέρεια των κρατών μελών να εφαρμόζουν ή να θεσπίζουν, τηρουμένων των διατάξεων της συνθήκης, νομοθετικές, κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις που εξασφαλίζουν μεγαλύτερη προστασία των εργαζομένων.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της οδηγίας αυτής, νοούνται ως:

α) «ουσίες» τα χημικά στοιχεία και οι ενώσεις τους, όπως παρουσιάζονται σε φυσική κατάσταση ή όπως παράγονται από τη βιομηχανία, συμπεριλαμβανομένων οποιωνδήποτε προσθέτων που απαιτούνται για τη διάθεσή τους στο εμπόριο·

β) «παράγοντες», οι χημικοί, φυσικοί και βιολογικοί παράγοντες που υπάρχουν κατά την εργασία και ενδέχεται να παρουσιάζουν κίνδυνο για την υγεία·

γ) «παρασκευάσματα», τα μείγματα ή διαλύματα δύο ή περισσοτέρων ουσιών·

δ) «προσμείξεις», οι ουσίες που περιέχονται εκ των προτέρων σε ασήμαντες ποσότητες σε άλλες ουσίες·

ε) «ενδιάμεσα προϊόντα», οι ουσίες που σχηματίζονται κατά τη διάρκεια χημικής αντίδρασης, που μετατρέπονται και οι οποίες επομένως εξαφανίζονται πριν το τέλος της αντίδρασης ή της διαδικασίας·

στ) «υποπροϊόντα», οι ουσίες που σχηματίζονται κατά τη διάρκεια μιας χημικής αντίδρασης και οι οποίες παραμένουν μετά το τέλος της αντίδρασης ή της διαδικασίας·

ζ) «κατάλοιπα», τα υπολείμματα μιας χημικής αντίδρασης τα οποία πρέπει να απομακρυνθούν στο τέλος της αντίδρασης ή της διαδικασίας.

Άρθρο 3

1. Προκειμένου να αποφεύγεται η έκθεση των εργαζομένων σε κινδύνους για την υγεία τους από ορισμένους ειδικούς παράγοντες ή/και ορισμένες δραστηριότητες στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 1, τα κράτη μέλη διατάσσουν την απαγόρευσή τους σύμφωνα με τον τρόπο που καθορίζεται στο παράρτημα.

2. Το Συμβούλιο, ύστερα από πρόταση της Επιτροπής, σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, μπορεί να τροποποιεί το παράρτημα, με ειδική πλειοψηφία, ιδίως προκειμένου να συμπεριλάβει και άλλους παράγοντες ή δραστηριότητες.

Άρθρο 4

Σε περίπτωση εφαρμογής των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στο παράρτημα, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να επιβάλλουν στον εργοδότη την τήρηση των ακόλουθων διαδικασιών και μέτρων:

α) ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα για την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων, και

β) ο εργοδότης οφείλει να υποβάλλει στην αρμόδια αρχή τις ακόλουθες τουλάχιστον πληροφορίες:

— ποσότητες που χρησιμοποιούνται ετησίως,

— δραστηριότητες ή/και αντιδράσεις ή διαδικασίες που ενέχονται,

— αριθμός των εκτιθέμενων εργαζομένων,

— τεχνικά και οργανωτικά μέτρα που λαμβάνονται για να αποφευχθεί η έκθεση των εργαζομένων.

Εξάλλου, τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν σύστημα ατομικών αδειών.

Άρθρο 5

1. Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή το κατάστημα, έχουν πρόσβαση στα κοινοποιούμενα κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 έγγραφα που αφορούν την επιχείρηση ή το κατάστημα όπου εργάζονται, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

2. Τα έγγραφα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 περιέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στις επιχειρήσεις ή στις εγκαταστάσεις είναι πλήρως ενήμεροι για τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια που συνδέονται με τους παράγοντες ή τις δραστηριότητες στις οποίες εκτίθενται ή πιθανόν να εκτεθούν, καθώς και για τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται κατά των κινδύνων αυτών.

Άρθρο 6

1. Πριν από την 1η Ιανουαρίου 1995, η Επιτροπή υποβάλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, έκθεση η οποία θα αφορά ιδιαίτερα την πείρα που αποκτήθηκε κατά την εφαρμογή της οδηγίας αυτής και την πρόοδο που σημειώθηκε στις επιστημονικές γνώσεις και στον τομέα της τεχνολογίας.

2. Με βάση την έκθεση της παραγράφου 1, το Συμβούλιο επανεξετάζει την παρούσα οδηγία πριν από την 1η Ιανουαρίου 1996.

Άρθρο 7

1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία το αργότερο την 1η Ιανουαρίου 1990. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

2. Τα κράτη μέλη ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις διατάξεις εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

Άρθρο 8

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Λουξεμβούργο, 9 Ιουνίου 1988.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

N. BLÜM

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. Η παραγωγή και η χρησιμοποίηση των παρακάτω ουσιών απαγορεύεται υπό τους ακόλουθους όρους:

— 2-ναφθυλαμίνη και τα άλατά της	(CAS αριθ. 91-59-8),
— 4-αμινοδιφαινύλιο και άλατά του	(CAS αριθ. 92-67-1),
— βενζιδίνη και τα άλατά της	(CAS αριθ. 92-87-5),
— 4-νιτροδιφαινύλιο	(CAS αριθ. 92-93-3).

2. Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει αν οι παράγοντες περιέχονται σε μια ουσία ή παρασκεύασμα ως προσμείξεις, ως υποπροϊόντα ή ως συστατικά καταλοίπων, εφόσον η συγκέντρωση του καθενός από τους παράγοντες αυτούς δεν υπερβαίνει το 0,1 % κατά βάρος.

3. Οι παρεκκλίσεις από το σημείο 1 που προβλέπονται από τα κράτη μέλη, επιτρέπονται μόνο:

   — για αποκλειστικά ερευνητικές και πειραματικές εφαρμογές, στις οποίες συμπεριλαμβάνεται η ανάλυση,

   — για δραστηριότητες που τείνουν στην εξάλειψη των παραγόντων οι οποίοι εμφανίζονται με τη μορφή υποπροϊόντων ή καταλοίπων,

   — για την παραγωγή των ουσιών που αναφέρονται στο σημείο 1 με σκοπό τη χρησιμοποίησή τους ως ενδιαμέσων προϊόντων, καθώς και για μια τέτοια χρησιμοποίηση.

4. Η έκθεση των εργαζομένων στις ουσίες που αναφέρονται στο σημείο 1, πρέπει να αποφεύγεται, κυρίως χάρις σε μέτρα που εξασφαλίζουν ότι η παραγωγή και η χρησιμοποίησή τους, το ταχύτερο δυνατόν, ως ενδιαμέσων προϊόντων γίνεται σ' ένα μόνο κλειστό σύστημα από το οποίο οι ουσίες αυτές δεν επιτρέπεται να αφαιρεθούν παρά μόνο στο μέτρο που είναι απαραίτητο για τον έλεγχο της διαδικασίας και τη συντήρηση του συστήματος.